

3 | Sociálna náuka
Cirkvi
Ján Duda

4 | Boží sluha Ján
Vojtaššák
Ján Duda

6 | Ako je to so
sviatkami?
Ján Duda

7 | Povedané
srdcom
Jozef Sukenik

Starat' sa aj o tretí pilier

Lekárka Svetovej Zdravotníckej misie prezerá choré dieťa (Snímka: www.samaritanaspurse.org)

Hoci už prešlo niekoľko týždňov od tragického leteckého nešťastia, ešte stále sa stretávame so situáciami, ktoré túto udalosť pripomínajú. A je to správne, keď si to pripomíname. Nielen preto, že niektorí z tragicky zosnulých boli z nášho blízkeho okolia, boli našimi blízkymi, známymi, spolužiakmi či žiakmi... Je veľmi dôležité pestovať v sebe schopnosť vnímať ľudí okolo seba ako spolupútnikov, o to zvlášť, keď ide o krajanov.

Aj o tom je kresťanstvo, ktoré stojí na troch pilieroch: Boh, ja a môj blížny. Chceme veriť tomu, že stále sme krajinou, ktorá má prívlastok kresťanská. Veď sa mnohí o to aj usilujeme – pestovať svoj vzťah k Bohu. S čím však máme my katolíci problém, je výzva

nášho Pána – milujte svojho blízkeho ako seba samého. Aké je nám blízke hľadať „smietku“ v oku svojho brata a škodoradostne sa z toho tešiť...

Pôstne obdobie dáva príležitosť urobiť v mnohom prvý krok k náprave. Je veľa oblastí, v ktorých sa nám treba usilovať byť lepším. Možno by bolo vhodné dať

tohtoročnému pôstu sociálny rozmer, venovať ho pomoci blížnym. Jednoducho začať si viac všimáť, kto potrebuje moju pomoc, komu môžem jeho život trochu uľahčiť. Konkrétnymi činmi! A nejde tu len o financie. Mnohokrát stačí vedieť podeliť sa, alebo v ťažkej chvíli sa rozhodnúť pre dobro

toho druhého. Hovoriť milé slová, ponúknuť dobrú radu, pochváliť, vyzdvihnúť dobré vlastnosti a skutky a tiež mať pochopenie. To potrebuje každý z nás, lebo cestou života urobíme aj mnoho neúmyselných chýb a do-

re padne, ak sa nájdú ľudia, ktorí hľadajú na takéto omyly s pochopením. Veľmi

potrebné je vlievať ľuďom nádej. Hundreme, sťažujeme sa, negatívne hľadíme na svet a život, ktoré sú pritom *Božím darom*. Nezapájame sa do hromadného ponosovania sa, ale naopak rozprávame o budúcnosti s nádejou. Tej nás učí náš Pán. Možno tým spôsobíme, že zasvieti slnko v našich pochmúrnych vzťahoch.

„ Pôstne obdobie dáva príležitosť urobiť v mnohom prvý krok k náprave. “

Tretí pilier našej viery – láska k blížnemu – je náročný. Lebo pod pojmom blížny sa myslí každý človek, nielen tí, ktorí sú mi milí. Ide pritom o sprevádzanie blízkeho na jeho vlastnej ceste, čo znamená nielen pochopiť, ale aj prijať do srdca, že každý má iné dary a schopnosti a tiež iné poslanie na tomto svete, ale pritom sme všetci nedokonalí, a tak odkázaní na Božie milosrdenstvo.

Pripomínať si smutnú udalosť, v ktorej zahynuli naši slovenskí súputníci, by malo byť našou vlastne-neckou povinnosťou, ktorú cítime v srdci.

Všimáť si a s úctou prijímať každého človeka, ktorého nám Boh poslať do cesty, nech je našim celožitelným úsilím.

Monika Hodnická

editoriál

Milí čitatelia!

Na dobré veci si človek zvykne veľmi rýchlo, čo je aj prirodzené. Ak však to dobré pominie, zistíme, čo sme stratili.

Týmto chcem pripomenúť, koľké dobrá máme aj my v našej farnosti. Zvykli sme si na ne veľmi rýchlo, až tak, že to považujeme za samozrejmosť. Mám na mysli všetky tie služby, ktorými sa veriaci obetujú pre dobro farnosti.

„Mladí kantori vkladajú do hry na organe kus svojho srdca. Nechcú sklamať v tradícii, ktorú tu zanechal pán Kamenický.“

Prežívať svätú omšu za sprievodu hudobného nástroja je u nás až príliš samozrejme. Mladí kantori vkladajú do hry na organe kus svojho srdca. Nechcú sklamať v tradícii, ktorú tu zanechal pán Kamenický. Uvedomujeme si však, že mladí obetujú pri tom dosť veľa svojho voľného času, ktorý by mohli využiť inak a ktorého je u dnešných študentov stále primálo? Túto službu si plnia veľmi zodpovedne.

Možno aj na úkor školských povinností. Pre nás všetkých.

Koľkí z nás im za to z času na čas poďakujeme?

Ďalej je to uprataný, čistý kostol. Aké samozrejmé! Samozrejmé? Tí, ktorí sa na tejto službe podieľajú, vedia, že to také samozrejmé nie je. Aj týmto farníkom je potrebné poďakovať. Nie je to samozrejmosť. So zaháňaním si to uvedomujem aj ja, pretože sa mi tiež nepodarilo splniť si túto povinnosť. A je to o to väčšia obeta, keď urobia prácu aj za iných.

Takisto ľudia, ktorí si bez zaváhania vyberú z práce dovolenku, pretože je potrebné zapojiť sa do brigády pri kostole. Neprepočítavajú, koľko tým stratia, alebo či sa im dovolenka nezíde inokedy, pre seba. Aj vtedy počuť biť dobré, obetavé srdcia.

A takto by sme mohli menovať ďalších – zodpovedných za chod kostola, za spoločné modlitby pred svätou omšou, za modlitby, ktoré obetujú chorí za našu farnosť a za všetky ďalšie väčšie či menšie služby, ktoré sú už neodmysliteľnou súčasťou markušovskej farnosti.

Možno si poviete, veď je to normálne, že sa nájdú ľudia, ktorí sa takýmto činnostiam chcú venovať. Áno, prvým predpokladom je chuť zapojiť sa. No vytrvať v dobrej službe si už vyžaduje určitú dávku obety. A za to by sme všetkým týmto ľuďom mali z času na čas povedať to slovo ďakujem. Za seba, osobne.

Pretože svoju službu ponúkajú nám všetkým – tebe i mne - a tým spoluvytvárajú naše farské spoločenstvo.

Ďakujem
Monika Hodnická

zdravotnícke okienko

Vážení čitatelia, prichádza pôstne obdobie. Na sklonku zimy sa viac ako zvyčajne venujeme svojej duši. Stvoriteľ nám dáva „návod“, „systém“, „spôsob“, „plán“, ako si môžeme obnoviť svoje duchovné, duševné a telesné sily. Výsledkom tohto úsilia má byť hramonická, zdravá, výkonná, šťastná osobnosť. Pre toto obdobie vám predkladám „lekársky návod“, ako sa starať o svoje zdravie...

Väčšina z nás sa už pri prvých príznakoch banálneho ochorenia – kašli, teploty – vylaká. Bez omeškania vyhľadá lekára a očakáva, že mu predpíše „všielik“ na rýchle uzdravenie. Každé ochorenie má však svoj priebeh a vývoj. Prvými príznakmi tých najčastejších sú zvýšená teplota, kašeľ, slabosť a únava. Najvhodnejšie je v prvých hodinách vyčekať na vývin príznakov, sledovať ich, zvládať ich liekmi proti horúčke a kašľu. Najlepším a najúčinnším liekom na horúčku je ibuprofen. Dospelý ho môže užiť v dávke 400-600 mg každých 6-8 hodín. U detí sa dávkuje 8-10 mg/kg hmotnosti. Nevýhodou tohto lieku je horšia znášanlivosť v žalúdku, nevoľnosť a tráviace ťažkosti. Liek je treba zapíť najlepšie vodou alebo čajom. V prípade neznašanlivosti je vhodný paracetamol vo forme tablet alebo čapíkov. U dospelého môžeme 500 mg tabletu zopakovať po 6 hodinách. Neodporúča sa kombinovať paracetamol s ibuprofenom. Základom úspešnej liečby horúčky je pitný režim. Bez dostatočného pitného režimu sa nijakým zázračným liekom nepodarí teplotu znížiť. Dospelý by mal vypiť počas horúčky aj 3-4 litre tekutín najlepšie vo forme teplého čaju. U dieťaťa je to 100-150 ml/kg/deň. Okrem toho máme dbať na vhodné oblečenie. Najmä mladé ne-

skúsené mamičky zababušia svoje choré dieťa do hrubých prikrývkov. Neuvedomujú si však, že začínajúcemu ochoreniu len pomáhajú v rozvoji, škodia. Miestnosť, kde sa lieči chorý, najmä kašľajúci pacient, treba pravidelne vyvetrať aj 3x denne. Ak si vyskúšate tento postup, možno sa sami presvedčíte, že väčšinu bežného, chrípke podobného ochoreniu vírusového pôvodu zvládnete bez pomoci tak populárnych antibiotík. Môžeme si dovoliť počkať aj 2-3 dni než sa pre antibiotiká rozhodneme. Prevažná väčšina horúčkovitých ochorení hrdla, nosa či hrtanu a priedušiek je vírusového pôvodu. Na vírusy antibiotiká neúčinkujú, pôsobia len na baktérie. V prípade, že ich pri viróze lekár nasadí, len predíde bakteriálnej superinfekcii. Inými slovami – nasadí ich preventívne.

Slovensko je známe už aj za hranicami tým, že sa u nás predpisuje veľa antibiotík často zbytočne. Možno vás týmto článkom presvedčím, že menej je niekedy viac, že budete menej naliehať na svojho lekára, aby vám predpisal antibiotiká už v prvých hodinách ochorenia. Želám vám, aby ste počas svojho ochorenia užívali čo najmenej, ale cielene účinkujúcich liekov.

MUDr. Jana Virčíková

Vydáva Rímskokatolícky farský úrad Markušovce pre farnosť Markušovce a filiálky Teplička, Pod Teplička a Lieskovany. Zodpovedná redaktorka: Mgr. Monika Hodnická. Redaktori: MUDr. Mária Košalová, Adriana Lazorová, Peter Lazor, Lucia Dútková. Sadzba a grafická úprava: Ing. Peter Hamrák. Technické spracovanie: Tlačiareň Kežmarok. Jazyková spolupráca: Mgr. Dagmar Repaská. Odborný konzultant: Prof. ThDr. Ján Duda, PhD., Imprimatur: Prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup, BÚ 16.2.1999, č. prot. 113/99. Registrované OÚ, odbor školstva a kultúry v Spišskej Novej Vsi, reg. č. 2/99. Náklad 1000 kusov. Adresa redakcie: Rim. kat. farský úrad, Michalská 52, 053 21 Markušovce. Nepredajné. E-mail: info@pokojadobro.sk. <http://www.pokojadobro.sk> Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

Noví kardináli

Svätý Otec Benedikt XVI. zvolal na 24. marca 2006 do Vatikánu Konzistórium (t.j. plenárne zasadanie) kardinálov svätej Rímskej cirkvi a počas neho vymenuje nových pätnástich kardinálov po prvý raz od začiatku svojho pontifikátu. Aj tu sa Benedikt XVI. prejavil ako „pápež prekvapení“.

Počet nových kardinálov

Prvým prekvapením je veľmi nízky počet nových kardinálov. Je ich iba pätnásť. Zdá sa, že Ján Pavol II. menoval kardinálov v omnoho štedrejšom počte a dosť často zvolával konzistórium. Niektorí sa dokonca obávali, že ak bude počet kardinálov veľmi veľký, môže to viesť k tomu, že tento stav v Cirkvi stratí svoju výnimočnosť. Myslím si, že tieto obavy boli neopodstatnené. Kardináli sú zatiaľ bez ohrozenia exkluzívnym stavom v rámci Katolíckej cirkvi predovšetkým z dôvodu, že volia nového pápeža a spravidla spomedzi seba.

Kuriálni kardináli

Druhým prekvapením je veľmi nízke zastúpenie šéfov pápežských rímskych úradov v novovymenovanom kardinálskom kolégiu. Kardinálmi pôsobiacimi vo Vatikáne sa stali iba traja: pápežov nástupca v úrade prefekta Kongregácie pre náuku viery Američan Joseph Wiliam Levada, prefekt Kongregácie pre Inštitúty zasväteného života a spoločnosti apoštolského života

Slovinec Franc Rodé a prefekt Najvyššieho súdneho dvora (Apoštolskej signatúry) Talian Agostino Vallini. Predpokladaných kandidátov však bolo viac. Kardinálom sa nestal poľský arcibiskup a predseda Pápežskej rady pre laikov Stanislav Rylko, americký arcibiskup a predseda Pápežskej rady pre masovokomunikačné prostriedky John Folley, predseda Pápežskej rady „Cor unum“ nemecký arcibiskup Paul Josef Cordes, ako aj generálny vikár pápeža pre mesto Vatikán taliansky arcibiskup Angelo Comastri. Omnoho prekvapivejším rozhodnutím Benedikta XVI. je fakt, že predsedu Pápežskej rady pre medzináboženský dialóg anglického arcibiskupa Michaela Fitzgeralda odvolal z funkcie a poslal za apoštolského nuncia do Egypta. Je to skutočne neobvyklý počin v praxi vatikánskych úradov.

Kontinentálne rozloženie

Ak neberieme do úvahy vatikánskych kardinálov, v novovymenovanej skupine sa nachádza šesť Európanov: Jean-Pierre Ricard z Bordeaux (Francúzsko), António Canisares Llovera z Tolleda (Španielsko), Stanislav Dziwisz z Krakova (Poľ-

sko) a Carlo Caffarra z Bologne (Taliansko), ale ďalší dvaja boli menovaní iba za špeciálne zásluhy a majú vyše 80 rokov (nemôžu voliť nového pápeža). Jeden z nich je Talian Andrea Cordero Lanza di Montezemolo (navrhol Benediktovi XVI. pápežský erb) a francúzsky jezuita kňaz Albert Vanhoye. Dvaja noví kardináli pôsobia na Americkom kontinente: Sean Patrick O'Malley je arcibiskupom v Bostone (USA) a Jorge Liberato Urosa Savino je arcibiskupom v Caracase (Venezuela), traja pôsobia v Ázii, kde zastupujú silné cirkevné spoločenstvá: Joseph Zen Ze-Kiun je biskupom v Hong Kongu (Čína), Nicholas Cheong-Jin-Suk je arcibiskupom v Soule (Južná Kórea), Gaudencio Borbon Rosales je arcibiskupom v Manile (Filipíny) a v Afrike Peter Poreku Dery, ktorý má už po osemdesiatke a je emeritným arcibiskupom v Tamale (Ghana).

Vekové zloženie

Najmladším novovymenovaným kardinálom je španielsky arcibiskup z Tolleda Antonio Canisares Llovera, ktorý má 60 rokov a najstarším je africký kardinál a emeritný arcibiskup Tamaly z Ghany Peter Poreku Dery, ktorý má 87 rokov. Celkovo najmladším členom Kolégia kardinálov tak i naďalej ostáva 53-ročný maďarský prímás a arcibiskup Ostrihomu a Budapešti kardinál Péter Erdő, ktorého vymenoval ešte Ján Pavol II.

Joseph Wiliam Levada a Benedikt XVI.

Boží sluha biskup Ján Vojtaššák

Pri príležitosti 85. výročia jeho biskupskej vysviacky

V ten pamätný a významný deň 13. februára 1921 boli na biskupov v Nitre konsekrovaní traja: Karol Kmeľko pre Nitriansku diecézu, Marián Blaha pre Banskobystrickú diecézu a Ján Vojtaššák pre Spišskú diecézu. Hlavným konsekrátorom bol vtedajší pápežský nuncius v Československej republike Mons. Clemente Micara. V úvode mi dovoľte povedať tri poznámky.

Všetci traja sa postavili na čelo svojich diecéz v dosť mladom veku. Marián Blaha, rodák v Liptovského Hrádku, mal síce už po päťdesiatke (52 rokov; narodil sa v roku 1869), ale Dr. Karol Kmeľko mal iba 44 (narodil sa vo Veľkých Držkoviach 12. decembra 1875) a Ján Vojtaššák dokonca iba 43 rokov (narodil sa 11. novembra 1877 v Zakamennom). Zaujímavosťou je, že najmladším bol konsekrátor Mons. Clemente Micara, ktorý v tom čase bol o dva roky mladší než Vojtaššák (mal iba 41 rokov; narodil sa 24. decembra 1879). Vzhľadom na súčasné pomery a súčasnú prax to boli mladí ľudia. To je moja prvá poznámka.

Ak sa biskupská činnosť Mariána Blahu oprávnené lokalizuje do rámca prvej Československej republiky – a to je už moja druhá poznámka – pretože v júni 1941 už dostal biskupa koadjútora v osobe Mons. Andreja Škrábika, rodáka z Rajca a nitrianskeho auxiliára (zomrel 21. augusta 1943 ako 74-ročný) a arcibiskupa Dr. Karola Kmeľku do rámca prvej ČSR a vojnovéj Slovenskej republiky (zomrel 22. decembra 1948 ako 73-ročný), ťažiskom života najmladšieho z tejto trojice božieho sluhu biskupa Jána Vojtaššáka sa – podľa môjho názoru – stala povojnová Československá republika a Československá socialistická republika, lebo v tom čase ho Pán povolal vydať zo seba to najcennejšie, čo v ňom bolo: preukázať lásku k Bohu, k cirkvi, k Svätému Otcovi. Lásku silnejšiu než smrť. Musel voliť medzi zradou a väzením s vysokou pravdepodobnosťou smrti, keď pri svojom odsúdení na 24 rokov väzenia v januári 1951 mal už viac ako 73 rokov veku. Kto v tom čase mohol predvídať, že tento biskup bude žiť ešte ďalších 15 rokov, že ešte toľké roky bude Pán žiadať od neho svedectvo utrpenia a vernosti 11 rokov

v ostrom väzení a 4 roky pod štátnym dozorom v exile v Děčine (1956-58) a Senohraboch (1963-65). Lebo aj keď biskup Ján Vojtaššák urobil veľmi veľa aj pred svojim uväznením, tým, čím v skutočnosti bol, ukázal v plnej miere v „ohni“ utrpenia.

Historici, ale aj tí druhí, dávajú biskupovi Vojtaššákovi viaceré prívlastky, ktoré sú často rozporuplné a – podľa môjho názoru – často nevyjadrujú jeho život v celistvosti, ale útržkovito poukazujú na tú alebo inú časť jeho života podľa toho, ktorá komu vyhovu-

“ Pán ho povolal vydať zo seba to najcennejšie, čo v ňom bolo: preukázať lásku k Bohu, k cirkvi, k Svätému Otcovi. Lásku silnejšiu než smrť. Musel voliť medzi zradou a väzením s vysokou pravdepodobnosťou smrti... //

je alebo ako chce zámerne jeho život interpretovať. Ak by som ja mal vyjadriť jeho život v jednej vete, prichádzajú mi na um biblické slová Pána Ježiša: „Nik nemiluje viac ako ten, kto položí život za svojich bratov“. Ak Ježišov život bol vykupiteľský – o čom ako veriaci nepochybujeme – korunou tohto

života bolo utrpenie a smrť na kríži. Ak život Jána Vojtaššáka bol biskupským životom, potom korunou tohto jeho biskupského života bolo jeho utrpenie a smrť, lebo tam sa najviac pripodobnil svojmu Majstrovi.

Životopis Božieho sluhu

Narodil sa 14. novembra 1877 v Zakamennom na Orave. Po gymnaziálnych štúdiách v Trstenej a v Ružomberku v rokoch 1895-1901 študoval teológiu v Spišskej Kapitule. V roku 1901 ho vtedajší spišský biskup Szmrecanyi vysvätil na kňaza. Od roku 1911 bol farárom vo Veličnej a dochádzal pracovať „na týždňovky“ do kancelárie Biskupského úradu v Spišskej Kapitule, kam ho povolal v roku 1919 vtedajší kapitulný vikár Štefan Mišík a v tomto úrade zotrval aj počas kapitulného vikára Mariána Blahu. Ako som už spomínal, na biskupa ho konsekroval Clemente Micara 13. februára 1921 v Nitre a 27. februára 1921 sa ujal svojho úradu v Spišskej Kapitule. V roku 1925 zvolal diecéznu synodu a počas jeho slobodného biskupského pôsobenia bola Spišská diecéza priam príkladom poriadku v oblasti cirkevnej disciplíny a Spišská Kapitula bola významným teologickým a kultúrnym centrom nielen Spišskej diecézy, ale aj Slovenska. V období vojnového Slovenského štátu bol podpredsedom Štátnej rady, ktorú on sám chápal nie ako politickú, ale ako stavovskú inštitúciu. Obdobie po roku 1945 vo vzťahu cirkvi a štátu bolo obdobím zápasu o postavenie Jána Vojtaššáka. Žiaľ, vtedy aj niektorí dobromyseľní ľudia nemali dar dovidieť za horizont „vítězného februára 1948 a že zápas o Vojtaššáka v skutočnosti bol zápasom o slobodu cirkvi a slobody vôbec ako takej na našom území a že téza Jána Vojtaššáka: s komunistami neslobodno robiť nijaké kompromisy, bola pravdivá. To sa ukázalo nielen pri procese s ním, ale ešte dlho potom. V roku 1945 ho uväznili po prvýkrát, v roku 1950 už definitívne. V januári 1951 ho odsúdili na 24 rokov väzenia. Vo väzení bol od svojho 73. roku veku. V rokoch 1956-58 mu trest prerušili,

ale musel byť pod štátnym dohľadom v Děníne. V roku 1958 ho opäť uväznili a prepustili ho až v roku 1963. Ale opäť, hoci mal už 85 rokov veku, nenechali ho bez štátneho dozoru. Musel žiť a zomrieť v exile. Dožil v Senohrabochoch a zomrel 4. augusta

“ Očakávalo sa, že bude blahorečený v roku 2003 pri návšteve Jána Pavla II. na Slovensku. Keď sa tieto očakávania nenaplnili, spišský biskup Mons. František Tondra nariadil exhumáciu jeho telesných pozostatkov z hrobu v Zakamennom a ich prevezenie do spišskej katedrály. Počas exhumácie sa tisíce veriacich modlili nahlas ruženec. Bola to neopísateľná atmosféra. //

1965 v Řičanoch pri Prahe. 7. augusta 1965 v rodnom Zakamennom ho pochoval Mons. Ambróz Lazík, biskup, trnavský apoštolský administrátor. Jeho hrob sa okamžite stal pútnickým miestom. 3. júla 1995 Ján Pavol II. otvorene vyzval Spišskú diecézu k procesu blahorečenia, ktorý začal v roku 1996. Očakávalo sa, že bude blahorečený v roku 2003 pri návšteve Jána Pavla II. na Slovensku. Keď sa tieto očakávania nenaplnili, spišský biskup Mons. František Tondra nariadil exhumáciu jeho telesných pozostatkov z hrobu v Zakamennom a ich prevezenie do spišskej katedrály. Počas exhumácie sa tisíce veriacich modlili nahlas ruženec. Bola to neopísateľná atmosféra. A tak v septembri 2003 sa po 53 rokoch biskup Vojtaššák „vrátil“ opäť na Spišskú Kapitulu. Hoci nikto nevydával nijaké príkazy alebo pokyny, počas presunu auta s pozostatkami biskupa – v ktorom som mal česť sedieť aj ja – zvony vyzváňali na kostolných vežiach, aby sa napokon rozozvučali tie jeho, presnejšie bývalé jeho, katedrálne v Spišskej Kapitule, kde ho očakávali biskupi, profesori a bohoslovci Spišského seminára a veriaci z okolia. Jeho ostatky sú dnes uložené v náhrobku pod obrazom Panny Márie bolestnej v Spišskej katedrále. A tam sa jeho púť zavŕšila. Ba vlastne ešte nie. Spišská diecéza čaká, že „jeho deň“ ešte príde, deň jeho blahorečenia i svätorečenia. Veriaci na Slovensku vedia, kto bol biskup Ján Vojtaššák a dokazujú to svojou trpez-

livosťou, ale predovšetkým vytrvalou modlitbou. Osobne som presvedčený, že je to ten najsprávnejší postoj. Každý deň hovoríme nebeskému Otcovi, čo si o tom všetkom myslíme, každý deň mu pripomínáme, pokorne a s láskou, čo si myslíme o biskupovi Jánovi Vojtaššákovi.

Židom neubližoval

Niektorí spájajú život biskupa Jána Vojtaššáka s protizidovskou politikou vojnovnej Slovenskej republiky a nazývajú ho prívržencom nemeckého fašizmu. Nebudem sa k tejto veci podrobnejšie vyjadrovať, lebo tu nie je na to ani priestor ani čas. Chcem len zodpovedne vyhlásiť, že doposiaľ nejestvujú nijaké vskutku právne relevantné dôkazy o takýchto jeho postojoch. Ani kauza Lörinc nie, ani arizácia nie. Pri zlej vôli sa tieto kauzy dajú zneužívať, ale pri troche dobrej vôle sa dajú rozumne vysvetliť. Naopak, existujú dôkazy, že Vojtaššák nebojácne vystupoval dokonca aj proti vtedy všemocným Nemcom na Spiši, ak išlo o dobro katolíckej cirkvi. Totiž, jemu vždy išlo o dobro katolíckej cirkvi. V tejto otázke nepoznal kompromisy. A že Židom neubližoval. Otvorenou ostáva otázka, či bolo v jeho silách urobiť pre nich niečo viac. V tomto nie sú ľudia zajedno. Jedna skupina tvrdí, že áno, druhá, že nie. A tí radikálnejší z prvej skupiny mu to dokonca pripisujú ako „vinu“, v ktorej nachádzajú

“ Vždy mu išlo o dobro katolíckej cirkvi. V tejto otázke nepoznal kompromisy. Židom neubližoval. Otvorenou ostáva otázka, či bolo v jeho silách urobiť pre nich niečo viac... //

prekážku pre jeho blahorečenie. Ak by v prípade biskupa Jána Vojtaššáka nešlo o „martyrium praesumptum“ (slov. „predpokladané mučeníctvo“), možno by sa tomuto názoru mohlo pripisovať určitú váhu. Ale v prípade Jána Vojtaššáka ide o „martyrium praesumptum“. Hovorím o „martyrium praesumptum“ lebo o skutočnom martyriu môžeme hovoriť iba vtedy, ak to potvrdí Apoštolská Stolica vyhlásením za blahoslaveného alebo svätého. Preto vyššie spomínanému názoru ako právnik nemôžem pripisovať takú váhu, akú mu pripisuje skupina odporcov jeho blahorečenia. Krv mučeníkov

totiž zmýva všetko, lebo je prejavom najvyššej lásky ku Kristovi. V opačnom prípade by sme museli zapochybovať aj o iných už blahorečených a svätorečených mučeníkov, spomedzi ktorých za všetkých spomeniem aspoň jedného: sv. Pavla apoštola. Možno to chce ešte určitý čas, aby sa súvislosti okolo biskupa Jána Vojtaššáka správne pochopili v plnom ľudskom i teologickom kontexte.

Ostal nezlomený

Život biskupa Jána Vojtaššáka v mnohých veciach udivuje. Ak som na začiatku povedal, že biskup Blaha zomrel ako 74-ročný a arcibiskup Kmeťko ako 72-ročný, biskup Ján Vojtaššák približne v takom veku začínal

“ Počas svojho života biskup Vojtaššák vybudoval mnoho základných škôl, zveľadil kňazský seminár a prebudoval ho, podobne aj Učiteľský ústav, kostoly, fary, budoval tlač, robil poriadky v diecéze. Po roku 1948 všetko cirkvi vzali. V tých časoch to niektorí psychicky neuniesli...
...Vojtaššák ostal nezlomený. //

svoju životnú 15-ročnú kalváriu plnú utrpenia vo väzenských celách a tortúrach. A dožil sa v takýchto pomeroch neuveriteľných takmer 88 rokov veku. Ako tento fakt vysvetliť len ľudským spôsobom?

Počas svojho života biskup Ján Vojtaššák vybudoval mnoho základných škôl, zveľadil kňazský seminár a prebudoval ho, podobne aj Učiteľský ústav, kostoly, fary, budoval tlač, robil poriadky v diecéze. Po roku 1945 a najmä po roku 1948 všetko cirkvi vzali. V tých časoch to niektorí psychicky neuniesli. Jedni neuniesli, že cirkvi vzali to, čo oni toľké časy budovali, iní neuniesli to, keď ich fyzicky i psychicky týrali, ďalší to neuniesli tak – a dnes to už vieme – že sa stali spolupracovníkmi štátnej bezpečnosti a pracovali na likvidácii cirkvi. Neobviňujeme ich za to, lebo nikto z nás nevie, ako by obstál, ak by sa to týkalo nás. Ale faktom je, že biskup Ján Vojtaššák ostal nezlomený. Ani jeden z vyššie uvedených dôvodov nestačil na to, aby to zlomilo jeho ducha. Dá sa to vysvetliť, ak by pri ňom vtedy nestál sám Boh?

Ján Duda ■

Ako je to so sviatkami?

Zdá sa, že niektorým veriacim chýbajú dostatočné znalosti týkajúce sa sviatkov alebo žijú ešte v dobe minulej. Nie je to však nič zlé. Aj na to máme Pokoj a dobro, aby sme o týchto veciach poskytli tie správne informácie.

Neprikázané a prikázané sviatky

Niektoré sviatky sú prikázané a iné neprikázané. Toto je dôležité členenie. Prikázané sviatky sme ako veriaci povinní svätiť tak ako nedeľu. V súčasnosti máme desať prikázaných sviatkov: štyri sú sviatky Pána, tri sviatky Panny Márie a tri sviatky svätých. Sviatkami Pána sú: Narodenie Pána (25. 12.), Zjavenie Pána (6. 1.), Nanebovstúpenie Pána (je to pohyblivý sviatok) a sviatok Božieho tela a krvi (štvrtok po nedeli Najsvätejšej Trojice, ktorá nasleduje po nedeli Zoslania Ducha Svätého). Sviatkami Panny Márie sú: Bohorodičky P. Márie (1. 1.), Nanebovzatie P. Márie (15. 8.) a Nepoškvrnené počatie P. Márie (8. 12.). Sviatky svätých sú taktiež tri: svätého Jozefa (19. 3.), svätých Petra a Pavla (29. 6.) a všetkých svätých (1. 11.). Je to veľa alebo málo? Podľa môjho názoru to nie je veľa. Rok má spravidlá (ak nie je priestupný) 365 dní. Z toho je síce približne 52 nedeľ, ale nezriedka sa stane, že niektoré prikázané sviatky pripadnú na nedeľu.

Kto ustanovuje prikázané sviatky?

Prikázaný sviatok určuje Svätý Otec alebo Kongregácia pre sviatosti a boží kult vo Vatikáne. Diecézni biskupi alebo konferencie biskupov nemôžu ustanoviť, aby ten alebo iný sviatok bol prikázaným! Svätý Otec však udelil konferenciám biskupov právomoc rozhodnúť, aby sa niektorý prikázaný sviatok nemusel v niektorej krajine sláviť ako prikázaný. Konferencia biskupov Slovenska túto právomoc využila a ustanovila, aby sa prikázaný sviatok sv. Jozefa (19. 3.) na Slovensku neslávila ako prikázaný (na našom území nebol zvyk sláviť tento sviatok ako prikázaný). Preto sviatok sv. Jozefa na Slovensku neslávime ako prikázaný a kto tento deň nezasväť ako nedeľu, nepácha hriech. Oslobodiť od sláve-

nia nedele alebo prikázaného sviatku z vážnej príčiny môže v jednotlivom prípade aj farár (nie však kaplán!) tých veriacich, ktorí sa zdržiavajú na území farnosti, ako aj jemu zverených veriacich.

Liturgické slávenie sviatkov

Od prikázaných sviatkov treba odlišovať liturgické slávenie čiže bohoslužbu. Existuje osobitná kniha nazývaná Direktórium, ktorá sa pripravuje špeciálne na každý rok a rozdeľuje po farnostiach. Je k dispozícii v sakristii kostola a majú ju k dispozícii aj organisti. V nej je okrem iného stanovené, ktoré biblické čítania a spevy sa čítajú veriacim v konkrétny deň. V Direktóriu je taktiež informácia, aký stupeň liturgického slávania má konkrétny deň. Stupnica bohoslužobného slávania je takáto (ideme zdola): „všedný deň“ (lat. feria), nasleduje „ľubovoľná spomienka“ (lat. memoria libera), potom „spomienka“ (lat. memoria), čo znamená, že už ide o povinnú spomienku; o stupienok vyššie je „sviatok“ (lat. festum) a v stupnici liturgického slávania najvyššie stojí „slávnosť“ (lat. sollemnitas). Tuto stupnicu bohoslužobného slávania by si mali veriaci všimnúť pri oznamoch, keď to kňaz číta. Na rozpoznanie uvádzam, že ak je sviatok, pri svätej omši sa spieva alebo recituje „Sláva Bohu na výsostiach...“ a ak je slávnosť, pri sv. omši sa vždy recituje „Sláva Bohu na výsostiach...“, ale aj „Verím v jedného Boha...“ (resp. skrátená forma: „Verím v Boha...“).

Dodávam, že všetky prikázané sviatky sú slávnosťou, ale nie všetky slávnosti sú prikázanými sviatkami. Napríklad Sedembolestnej P. Márie je slávnosťou, ale nie je to prikázaný sviatok. Pri sv. omši v tento deň spievame aj Sláva Bohu na výsostiach...“, aj „Verím v Boha...“, ale kto ten deň nezasväť ako nedeľu, nezhrší.

Nedorozumenia

Spomením niektoré nedorozumenia, ktoré môžu v súvislosti so sviatkami vzniknúť. Prvá kategória nedorozumení môže vzniknúť z nepochopenia odlišnosti štátneho sviatku od cirkevného. Niektoré dni sú totiž štátnym sviatkom, ale nie sú cirkevným prikázaným sviatkom a naopak. Zo svojej kňazskej činnosti v pastoračii si spomínam na prípad, keď sa istý veriaci domáhal odo mňa vysvetlenia, prečo deň Sedembolestnej Panny Márie nie je v cirkvi prikázaným sviatkom, keď Slovenská republika má v tento deň sviatok. Darmo som argumentoval, že dni za prikázané sviatky určuje Vatikán a ja si nemôžem z vlastnej ľubovôle vyhlásiť niektorý deň za prikázaný a zaväzovať takto veriacich vo svedomí, aby ho zasvätili ako nedeľu a to ani vtedy, ak ho Slovenská republika vyhlási zákonom za deň pracovného pokoja alebo za sviatočný či pamätný deň.

Druhou kategóriou, z ktorých môžu nedorozumenia vzniknúť, je nepochopenie rozdielnosti stupnice liturgického slávania. Je to v istom zmysle možno aj konfrontácia minulosti a súčasnosti. Totiž v minulosti niektoré sviatky boli prikázanými, dnes po novej úprave nie sú. Ako príklad by som uviedol sviatok obetovania Pána (2. 2.). Sviatok obetovania Pána nie je prikázaným sviatkom, ale nie je ani na najvyššom liturgickom stupni bohoslužobného slávania, nie je slávnosťou. Takýchto sviatkov je počas roka veľmi veľa. Kedysi sviatok obetovania Pána bol významným sviatkom, žiaľ, po novej liturgickej reforme tomu tak nie je. Nedostal sa ani na najvyšší stupeň bohoslužobného slávania.

Ján Duda ■

Povedané srdcom

Spev je jednou z najstarších foriem prejavu ľudského intelektu. Je prejavom živosti ľudského ducha a jeho duševnej aktivity i duchovnosti ako takej. Od najstarších čias je súčasťou vonkajšieho vyjadrenia toho, čo sa skrýva vo vnútri človeka, no ústa to nevedia vypovedať.

Pre človeka sa stal spev prostriedkom komunikácie s transcendentným, nadzmyslovým bytím. Vo všetkých kultúrach od praveku až po súčasnosť je spev nástrojom srdca, ktoré sa otvára Bohu, oslavuje ho vzdáva mu vďaku, žaluje sa mu, prosí o odpustenie... Sprevádza každý okamih jeho života od narodenia až po smrť.

Už starozákonné texty Svätého Písma vyzdvihujú spev ako reč srdca. „Budem ti spievať a hrať. Prebud' sa, duša moja, prebud' sa harfa a citara, chcem zobudiť zornicu...“ spieva žalmista v 57. žalme. Zobudiť nie telo, ale dušu zo sna, znamená otvoriť svoje oči a svoj pohľad uprieť na Boha. Stretnutie s ním, jeho dotyk, jeho slovo, večná prítomnosť a spoznanie Božej lásky musí predsa pohnúť človeka k prebudeniu duše. Precitnutá duša sa stretáva so svetlom Božej tváre. A toto vedomé stretnutie človeka s Bohom privádza užasnutého ducha k vonkajšiemu vyjadreniu skúsenosti, ktorá ho presahuje.

Biblické texty sú bohaté na svedectvá o tomto duchovnom rozmere človeka. 309-krát svedčia starozákonné a 36-krát novozákonné texty o tom, že spev patrí do vzťahu medzi Bohom a človekom. Prvýkrát zaznieva biblická pieseň v okamihu vyslobodenia Izraela z Egypta (Ex 15, 1). Starozákonný kánon obsahuje osobitnú zbierku biblických piesní, knihu Žalmov. Okrem nej tu nájdeme i knihu Vělpieseň, zbierku najkrajšej hebrejskej ľubostnej poézie, kde sa nespomína slovo Boh, no práve táto „Pieseň piesní“ je najkrajším obrazom lásky Boha k človeku, keď sa Boh predstavuje ako ženich a Cirkev ako jeho milovaná nevesta. My však dobre vieme, že k pravej láske nepatrí len slepá zaľúbenosť, ale i vzájomná úcta,

Vystúpenie speváckeho zboru Melódia v Markušovciach (Foto: P. Lazor)

pochopenie, obeta a v neposlednom rade utrpenie. Takejto skutočnej lásky nás učí Ježiš Kristus, ktorý za nás umiera na kríži. I na kríži sa Ježiš modlí slovami žalmu 22; „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil...“ Ježiš, pravý Boh i skutočný človek zároveň sa často modlil i spieval žalmy v židovských zhromaždeniach

“ My však dobre vieme, že k pravej láske nepatrí len slepá zaľúbenosť, ale i vzájomná úcta, pochopenie, obeta a v neposlednom rade utrpenie. Takejto skutočnej lásky nás učí Ježiš Kristus, ktorý za nás umiera na kríži. ”

s apoštolmi i v súkromí. Seba samého v istom podobenstve však nazýva tiež ženichom (Mk 2, 19) a naznačuje nám tak hlavnú os svojho posolstva – Lásku.

Rodiaca sa Cirkev vyrástla zo židovskej tradície. A keďže Kristus zákon a prorokov nezrušil, ale naplnil, Cirkev preberá bohaté dedičstvo starozákonného ľudu a už od vtelenia Božieho Syna je Cirkvou spievajúcou. Veď Božia Matka Mária, keď počala svojho Syna, naplnená Duchom Svätým, ponáhľala sa k Alžbete a radostný chválospev Magnifikat (Lk 1,46-55) jej priam vytryskol zo srdca prekypujúceho nevýslovnou láskou a radosťou. Evanjeliá ešte citujú Zachariášov či Simeonov chválospev, ktoré sú spolu s ostatnými chválospevmi v starozákonných i novozákonných textoch vzácnym pokladom Cirkvi do dnešných čias.

Samotné Sväté Písmo sa tak stalo nielen dušou posvätnéj teológie, ale i dušou posvätného umenia a hlavným žriedlom inšpirácie pre tvorcov liturgickej hudby.

Svätý otec Benedikt XVI. smelo nazýva boží ľud „spievajúcou Cirkvou“ a spolu so svätým Augustínom vyznáva: „Cantare amantis est“ - spev je vecou lásky. Duch svätý je láska a tvorí spev. On je Duchom Krista a vedie nás do Kristovej lásky a touto cestou k Otcovi. O cirkevnej hudbe svätý otec učí, že je charizmou - darom Ducha Svätého. Je novým, od Ducha zostupujúcim jazykom.

Ak chce dnešný človek pochopiť podstatu duchovného spevu, potrebuje znova objaviť svoj vzťah k živému Bohu, ktorý mu dal všetko a nežiada nič, iba lásku. Iba čisté srdce sa totiž dokáže bezvýhradne postaviť pred Božiu tvár, iba človek, ktorý je pred Bohom samým sebou, môže sa s ním skutočne stretnúť. Iba taký človek môže prežívať skutočnú radosť zo spoločenstva s Kristom. Veď srdce naplnené Kristom dokáže sa otvoriť Bohu, ktorý ho presahuje.

„Dobre je oslavovať Pána a ospevovať meno tvoje, Najvyšší; lebo tvoje počínanie, Pane, ma naplní radosťou a plesám nad dielami tvojich rúk...“ (Ž 92)

Nech nám je teda posvätná hudba modlitbou, stretnutím s Bohom, vyjadrením našej viery, ktorá zdoláva ľudské srdce. Nech nám je liturgický spev radosťou a osobitnou dimenziou naplnenia živého vzťahu s nebeským Otcem, ktorý nás uznal za hodných stáť pred jeho tvárou.

Zvítazila už po druhýkrát

Už 13. ročník celoslovenského kola ekumenickej recitačnej súťaže ... a Slovo bolo u Boha sa uskutočnil 11. februára 2006 v Ružomberku.

Prehliadka umeleckého prednesu kresťanskej poézie a prózy sa konala pod záštitou Konferencie biskupov Slovenska, Združenia katolíckych škôl Slovenska a mesta Ružomberok. Hlavným organizátorom bolo miestne Gymnázium sv. Andreja. Účastníci boli rozdelení do dvoch sekcií – poézia a próza a do piatich vekových kategórií – mladší žiaci, dve skupiny starších žiakov, stredoškólači a dospelí. V kate-

górií starších žiakov - 5. a 6. ročník – sa v poézii umiestnila na 1. mieste Markušovčanka Barbora Švačová zo ZŠ sv. Cyrila a Metoda v Spišskej Novej Vsi, ktorá sa už po druhýkrát stala víťazkou celoslovenského kola tejto súťaže.

Ako hovorí Barborka: „Za svoj úspech ďakujem pani učiteľke Márii Sobinovskej – rodáčke z Markušoviec, ktorá ma na súťaž veľmi dobre pripravila.“

Z tohto úspechu sa teší aj naša redakcia, ktorá Barborke gratuluje.

redakcia ■

Barbora Švačová s Mons. Štefanom Sečkom

Drahá diskotéka

Elán raz naspieval pesničku s názvom Stuzková. Táto pieseň, ktorej text napísal Boris Filan, však zďaleka obchádza to, prečo ešte vôbec pristúpiť na čosi také ako stuzkovú slávnosť v jej tradičnej podobe a skôr rozpráva len o akejsi diskotéke v oblekoch...

Prvé odovzdávanie stužiek sa vraj uskutočnilo za čias Štúrovho pôsobenia na evanjelickom lýceu v Bratislave. Mladí chalani sa pred záverečnými skúškami potrebovali vyzbrojiť patričnou dávkou sebadôvery a tak „nafa-sovali“ zelené stužky. A po skúškach? Poď ho do boja proti Maďarom! Po roku 1948, no výraznejšie snáď až po roku 1968 sa stužková slávnosť stala

príležitosťou uvedenia mladých budo-
vateľov socializmu do spoločnosti...

Po nežnej revolúcii sa stužkové slávnosti síce zbavili prvkov socializmu, no maturanti, rodičia a učelia neurobili nič preto, aby tejto slávnosti dali nejaký iný leitmotív. Pravdou však je, že stužkové slávnosti už sprevádzala len ideová vyprázdnenosť. Bodaj by aj nie, keďže otcom stužkových slávnos-

ti sa stal J. P. Sartre a jeho obrie výroky trónili v každej pompézne vyzdobenej sále.

Na p r i e k tomu sa však našli múdri rodičia, ktorí svojich zbytočných pár tisíc v plnej výške venovali svojim deťom. Títo múdri rodičia odmietli byť súčasťou p r á z d n o t y

a svoje deti aj s učiteľmi poslali na odovzdávanie stužiek pod Eiffelovu vežu. Nech má z toho všetkého aspoň niekto úžitok.

Samotná stužková slávnosť vo svojej tradičnej forme, nech už si o jej minulosti myslíme čokoľvek,

“ Maturanti, rodičia a učelia svojou prítomnosťou na jednom mieste v ten večer vytvárajú spoločenstvo ľudí. A ak je to spoločenstvo ľudí vedené istou cnostnou myšlienkou, ktorá ich do onej sály v ten večer priviedla, vzniknú ideálne príležitosti na rozhovor, ospravedlnenie či odpustenie. ”

však predsa len skrýva istý potenciál. Maturanti, rodičia a učelia svojou prítomnosťou na jednom mieste v ten večer vytvárajú spoločenstvo ľudí. A ak je to spoločenstvo ľudí vedené istou cnostnou myšlienkou, ktorá ich do onej sály v ten večer priviedla, vzniknú ideálne príležitosti na rozhovor, ospravedlnenie či odpustenie.

Prajem preto budúcim maturantom, aby sa pre nich stala stužková slávnosť čímsi viac ako predraženou diskotékou, ktorá sa v sále rozpúta po odchode rodičov a učiteľov.

Dominik Baco, Bánovce nad Bebravou (maturant)

ZOO na parkete (www.veve.sk/gympel/stuzkova.html)

S rozbúreným srdcom

Vela síl a krásnych dní
vám vyprosuje
Lucia Dutková

Potrebujeme my ľudia pôst?

My, ktorí všetko vieme?

My, ktorí si povieme, že už aj tak dosť trpíme?

My, ktorí si myslíme, že vieme všetko a pritom nevieme nič?

Potrebujeme teda pôst?

Každý z nás, aj perfektní ľudia vždy musia na sebe niečo zdokonaľovať. Pôst neznamena iba zriekanie sa mäsa, hudby, zábavy, ale aj „zlepšovanie“ samého seba. Veď mäso nejedia aj vegetariáni a jedla sa zriekajú nielen kresťania, ale aj mnohí, ktorí chudnú.

V toto obdobie sa nemusíme postiť rovnako a len preto, lebo to robia všetci. My si musíme najprv sami s pokorou uvedomiť, že to potrebujeme. Určite nám k tomu pomôže aj len krátka, ale úprimná modlitba a nebeská Matka, ktorá nám v tom drží prsty.

Ako nám to ide so zriekáním sa

Určite aj vy, hoci nie ste závislí ani na drogách ani na alkohole alebo na niečom podobnom, ste naviazaní na určitú vec, ktorej sa vzdávate dosť ťažko.

Čoho sa vzdávaš najťažšie, respektíve čo sa ti odopiera najťažšie - otázka, ktorú som položila dvom mla-

dým ľuďom. Ochoťne mi odpovedali, za čo im ďakujem.

Zuzana, 18 r.

„Najťažšie pre mňa je, keď mám „zaracha“ a chýbajú mi kamaráti. Aj keď to nerada priznávam, ťažko sa mi odopierajú cigarety.“

Matúš, 18 r.

„Najťažšie sa vzdávam počítača a hudby. Musím sa toho vzdať, keď mám zlé známky, t.j. po vysvedčení. Je ťažké vzdať sa počítača, lebo ma to veľmi baví a chcel by som sa stať programátorom.“

Rozhovor s Bohom

Ticho a zároveň s rozbúreným srdcom si sadám k Tebe, môj Bože. Nevieť si poradiť s tým nešťastným pôstom...

Pozerám, že Tebe sa to darí, nič neješ už hádam taký tridsať deň. A tu na tejto púšti musíš byť aj smädný ...

Ja niekedy po príchode zo školy ťažko odolám sladkým dobrotám a kávičke.

Všimla som si Tvoj čas, ktorý venuješ iným a modlitbe s tvojím Nebeským Otcom. My totiž nemáme dosť času ani pre seba. A veď vieš, aké veľké zlo na nás hľadá zo všetkých strán, potom to už s upadnutím do hriechu ide veľmi ľahko...

Takže to, čo si mi práve povedal, že hladuješ kvôli nášmu lakomstvu, myslíš vážne?

A to, že usmiatim sa na bližneho sa rozjasní aj ten najškarredší deň, si nám už asi povedal, zasa sme na to zabudli.

Pane, Ty ma teda držíš za ruku, keď sa na mňa škľabí hriech? To Ťa teda budem držať silnejšie a dúfam, že nezabudnem, koho mám pri sebe.

Môj Bože, pomaly začínam chápať Tvoje požiadavky a rady. Vďaka! Tak nabudúce, áno?

V samote púšte otvára človek srdce Bohu

Drž ma bližšie

Drž ma bližšie sám deň čo deň, naša láska nech večnosť zrie. Daj nech pravdy sa nepustím, z očí nikdy ťa nestratím.

1. V mojich pádoch aj úspechoch, v mojich šťastných aj smutných dňoch moje srdce ti patrí len, Ty si nádej, žijem v nej.
R.

2. Ty si Ten, ktorý dýcha v nás, Ty si Ten, ktorý stráži ma. Srdce preteká pokojom, keď tvoj hlas smiem počuť v ňom. R.

3. Nikto nelúbi ako Ty, nik nestará ako Ty, zdá sa nebo si otvoril. Otče, vieš jak mám Ťa rád.
R.

Milí Dobráčikovia

Po dňoch veselien sa, zábav a karnevalov nastáva obdobie ticha a pôstu. Niektorí sa azda čudujete, prečo je to tak. Veď predsa je dobré byť veselými, je dobré radosť sa. Načo máme byť tichšie? Aj naše deti boli smutné, keď končili vianočné sviatky. Vraj by chceli Vianoce každý deň a aby nikdy neskončili. Vtedy sme sa spoločne zamysleli, čo by sme robili s toľkými darmi? A aké by boli naše brušá gulaté a choré z toľkých maškrt. Po celý rok by bola zima, sneh. Prišli sme na to, že všetko má svoj čas a aby sme mohli plnohodnotne prežiť čas veselien, je dobré predtým zachovať menej hluku, ticho modliťby i prinášať obety.

Ako obdobie adventu nás pripravuje na prežitie Vianoc, podobne pôstne obdobie nám pomáha, aby sme dostatočne prežili radosť z Ježišovo zmŕtvychstania na Veľkú noc.

Pôst Pána Ježiša

Pôst trvá 40 dní. Presne toľko času strávil Pán Ježiš na púšti. Tam sa postil a modlil. Vieme aj to, že ho tam prišiel pokúšať diabol. Najprv chcel, aby Ježiš premenil kamene na chleby. Ale Ježiš odpovedá: „Nielen z chleba žije človek, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst.“ Teda naším pokrmom nemá byť len jedlo, ale i Božie Slovo, Sväté písmo. Je veľmi dobré, ak si počas pôstnych dní sadneme s rodičmi, niečo si z neho prečítame a poprosíme mamku, otecka, aby nám niečo o prečítanej stati porozprávali. Diabla trápila prehra, preto neprestal pokúšať a kázal Ježišovi, aby skočil z vrcholca chrámu na zem, že ho zachráni anjeli. Áno, veľa zázrakov robil Pán Ježiš, ale ani jeden nebol nezmyselný. Všetkými zázrakmi preukazoval milosrdenstvo voči ľuďom. Preto i v túto chvíľu sklamal pokúšiteľa a povedal mu: „Nepokúšaj

Pána, svojho Boha!“ Satan stále nebol spokojný a pokúša Pána Ježiša ešte tretí raz. Teraz od neho žiada, aby sa mu poklonil za cenu bohatstva celého sveta. To by bola pre niekoho výborná lákavá ponuka. Lenže Ježiš sa dokázal aj tentokrát obrániť a zbabel sa satana slovami: „Odíď, satan!“

Naše obety

Kamaráti, trápia vás pokušenia? Nechce sa vám učiť, pomáhať, modliť sa, ísť na svätú omšu? Naozaj je ťažké bojovať so zlom. Túžime robiť toľko iných vecí – hrať sa, skladať stavebnice, pozeráť telku, zahrať si počítačové hry, no pritom nás tlačia nepríjemné povinnosti. „Och, nie. Zase?“ Stáva sa vám to? Pán Ježiš víťazne bojoval so zlom. Dokázal to i vďaka pôstu a modlitbe. Vtedy duša naberá posilu do boja s pokušením. Zoberme si od Neho príklad. Sebazapierania, obety, modlitby počas pôstu vám pomôžu

brániť sa zlému. My, dospeláci, tiež máme čo robiť, aby sa nám to ako-tak darilo. Preto chceme uzavrieť s vami dohodu. Počas pôstneho obdobia obetujeme za seba modlitby a odriekania – my za vás, vaše srdiečka a vy to skúste urobiť pre nás. Veríme, že to prinesie ovocie.

A čo svätí?

Vzormi obiet, sebazapieraní a modlitby sú mnohí svätí. Iste ste o niektorých z nich počuli alebo čítali. Tu by sme vám chceli dať priestor, Dobráčikovia. Potešíte nás, ak nám napíšete, ktorý svätec sa páči práve vám a prečo, ktoré vlastnosti na ňom obdivujete, čím vás oslovuje. Čím viac ohlasov bude, tým lepšie. Vaše príspevky by sme postupne zverejňovali v ďalších číslach nášho občasnika. Neostýchajte sa a do toho!

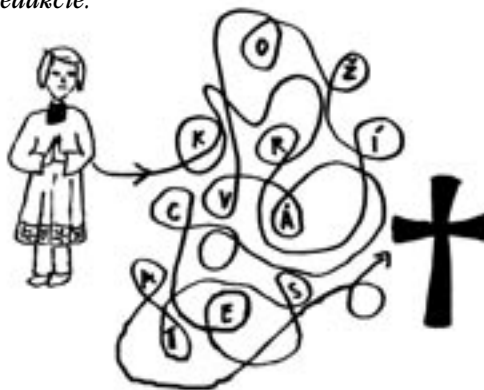
Na odmenu nezabudneme. Príspevky, ktoré uverejníme aj odmeníme.

Ježiš na púšti (S. Abadie)

Súťaž!

Ak pôjdete chodníčkom, ktorý určuje šípka, zozbierajte písmená a dostanete názov pôstnej pobožnosti. Správne odpovede posielajte do našej redakcie.

listáreň

Podakovanie

Aj touto cestou sa chcem poďakovať všetkým, ktorí sa zaslúžili o to, aby sme prežili vianočné sviatky ako veriaci. V prvom rade vďaka patrí nášmu pánu farárovi a pánu kaplánovi za sväté omše a božie slovo, z ktorého čerpáme silu do ďalšieho života, obetavej pani kostolníčke, našim chlapcom diakonom a bohoslovcem, chlapcom a dievčatám, ktorí hrajú na organe a ktorých ja osobne veľmi obdivujem a aj všetkým miništrantom. Vďaka patrí aj tým, ktorí upratovali a vyzdobili náš kostol, čo často mnohí berú ako samozrejmosť, ale to samozrejmosť nie je a stojí to veľa obety a námahy i času.

Pri polnočnej svätej omši, pri piesni Tichá noc... som si spomenula na nášho pána kantora Kamenického, ktorý po prvý raz na vianočné sviatky nebol medzi nami. Dlhé roky nám hral na organe či už v zdraví, ale možno i vtedy, keď sa už necítil celkom dobre. Ale robil to zo srdca.

A ešte jedno poďakovanie. Vďaka patrí nášmu pánu farárovi a pánu starostovi, ktorí zorganizovali v našom teplúčkem kostole vystúpenie súboru Melódia. Zaiste každý, kto tam bol prítomný, mi dá za pravdu, že to bol hlboký duchovný zážitok.

S vďakou za všetko

Terézia Straková,
Nepomuckého 79, Markušovce

Vážená Redakcia časopisu „Pokoj a dobro“

Chcem sa vám poďakovať za vašu prácu. Na časopis sa vždy veľmi tešíme. Mám 85-ročnú mamku a oni sa vždy pýtajú – najmä vtedy, keď sú schránky prepĺnené reklamnými novinami, či už neprišiel aj ten náš časopis. Aj keď už majú veľké problémy so zrakom, tak si prezrú obrázky a články im potom čítavam nahlas ja. V jednom čísle mamku aj mňa veľmi zaujal článok o pani Cecílii Marcincákovovej z Tepličky, ktorá sa už toľké roky stará o svoju chorú dcéru. Je veľmi dobré, že takéto články uverejňujete, lebo takejto jednoduchej, ale svojím spôsobom výnimočnej matke skutočne patrí úcta, vďaka i obdiv.

V Markušovciach 8.1.2006

Straková, Markušovce

Požehňavanie domov

Na sviatok sv. Štefana prvomučeníka (26.12.2005) popoludní sa konalo požehňavanie domov v Markušovciach. Požehňavanie vykonávali pán farár Ján Duda, pán kaplán Valentín Kokoruďa, pán diakon Róbert Gurčík a pán diakon Ján Rimbala. Požehňavanie začali o 13. hodine popoludní a ukončili o 20 hodine večer.

V Tepličke vykonali požehnanie domov taktiež všetci štyria popoludní na Nový rok (1.1.2006) od 14. do 19. hodiny. Na slávnosť Zjavenia Pána (piatok 6.1.2006) požehňavanie domov ukončili popoludní Pod Tepličkou a v Lieskovanoch.

Miništrantský turnaj

Na fare v Markušovciach sa uskutočnil 27.12.2006 miništrantský turnaj. Svoje schopnosti si miništranti zmerali v troch disciplínach: v šachu, dáme a piškvorkách. V šachu vyhral suverénne Dominik Sečka, na druhom mieste sa umiestnil Peter Fulla a na treťom Marián Centko. Prvé miesto v dáme obsadil Tomáš Farkašovský, na druhom mieste sa umiestnil Michal Bušovský a na treťom Marián Centko. V piškvorkách bol opäť najlepší Tomáš Farkašovský, na druhom mieste skončil Michal Bušovský a na treťom mieste Vladimír Král.

Vystúpenie Melódie

V sobotu 7. januára 2006 popoludní o 15. hodine sa v markušovskom kostole uskutočnilo vianočné vystúpenie skupiny Melódia z Považskej Bystrice. Vystúpenie, ktoré trvalo asi hodinu a bolo doprevádzané primeraným komentárom a uvedením piesní, bolo vydaté a prítomným návštevníkom sa páčilo.

Pohreb nadporučíčky Ing. Janky Peštovej

Pri vojenskom leteckom nešťastí dňa 19. januára 2006 zahynula aj 27-ročná nadporučíčka Armády Slovenskej republiky Ing. Janka Peštová, rod. Bystrianska z Rudnianska. Dňa 27. januára ju pochoval pán farár Ján Duda za prítomnosti miestneho pána farára Antona Horníka, vdp. Jána Marhefku a vdp. Valentína Kokoruďu. Prítomní boli aj obaja diakoni z Markušoviec Róbert Gurčík a Ján Rimbala, ako aj obaja markušovskí bohoslovci a bohoslovec z Rudnianska. V príchove na

cintoríne pán farár Ján Duda zdôraznil, že „po roku 1989 sa aj príslušníci Ozbrojených síl a Ozbrojených zborov Slovenskej republiky môžu slobodne hlásiť k svojej viere v Boha, vo večný život. Nadporučíčka Ing. Janka Peštová a jej najbližší sa hlásili a hlásia ku katolíckemu pohľadu na Boha a ľudský život. Preto sa dnes aj Cirkev hlási k nej a prosí Pána Boha za spásu jej duše a za útechu pre jej najbližších“.

Koncert skupiny Anima

V nedeľu 12. februára 2006 popoludní o 15.30 sa uskutočnilo v markušovskom kostole vystúpenie skupiny Anima z Popradu. Vystúpenie pozostávalo z koncertných organových skladieb, spoločného i sólového spevu piesní v slovenskom i latinskom jazyku. Dirigovala Zuzana Kovalčíková, na organe hral Juraj Slovák a sólo spievala Sr. Emmanuela Patakyová. Markušovčanov teší, že úvodnú skladbu na organe (prelúdium a fúgu od Johanna Sebastiána Bacha) zahral absolvent Markušovskej organovej farskej školy a súčasný študent prvého ročníka Konzervatória v Košiciach Janko Penták.

85-výročie vysviacky prvých slovenských biskupov

13. februára 1921 boli v Nitre vysvätení na biskupov Karol Kmetko pre Nitru, Marián Blaha pre Banskú Bystricu a Ján Vojšašák pre Spišskú diecézu. Pri 85-výročí tejto udalosti sa 15. februára 2006 o 14. hodine v Organovej sieni Rektorátu Katolíckej univerzity v Ružomberku uskutočnila konferencia. Na konferencii s prednáškami vystúpil prof. ThDr. Ján Duda, PhD. Hovoril o biskupovi Vojšašákovi.

Kniha „Desať storočí rodu Máriássy“

V piatok 17. februára 2006 o 16. hodine sa konala v priestoroch Galérie Vojtecha Löfflera na Alžbetinej ulici v Košiciach prezentácia knihy Ing. Petra Máriássyho, ktorú publikoval pod názvom „Desať storočí rodu Máriássy“. Cena jedného výtlačku je 980 korún. Rod Máriássy je neodmysliteľne spätý s obcou i farnosťou Markušovce.

Informátor pripravili: Ján Duda,
Valentín Kokoruďa

Melódia z Považskej Bystrice

Hodinové vystúpenie skupiny Melódia 7. januára 2006 v markušovskom kostole malo veľký úspech. Nechýbal primeraný komentár a uvedenie jednotlivých piesní. Vystúpenie zorganizoval Obecný úrad obce Markušovce v spolupráci s farským úradom. (Foto: P. Lazor)

<<
Tuhé mrazy tohtoročnej zimy zaodeli stromy do bielej nádhery
(Foto: P. Hamrák)

>>
Pôstne obdobie nech je pre nás časom vnútorného zamyslenia a zmeny
(Foto: P. Lazor)

Anima z Popradu

V nedeľu 12. februára 2006 popoludní o 15.30 sa uskutočnilo v markušovskom kostole vystúpenie skupiny Anima z Popradu. Vystúpenie pozostávalo z koncertných organových skladieb, spoločného i sólového spevu piesní v slovenskom i latinskom jazyku. Dirigovala Zuzana Kovalčíková, na organe hral Juraj Slovák a sólo spievala Sr. Emmanuela Patakyová. (Foto: P. Lazor)